

full DOMINICAL

ANEU MAR ENDINS

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Bisbe de Terrassa

Camí d'Assís i de Bolonya

El nostre pelegrinatge diocesà d'adults s'encamina enguany cap a Assís i Bolonya, llocs on es troben les tombes de dos grans sants de la història de l'Església: sant Francesc d'Assís i sant Domènec de Guzman. Avui en aquesta carta dominical us convido a recordar, encara que sigui breument, alguns trets dels ordes mendicants, dels que ells són dos grans exemples.

L'època medieval va començar amb un període de transició, ja que s'estava forjant un nou temps, innovador i ple d'idealismes. En el seu primer període viu un moment de floreament amb els carolingis, per entrar després en un període més fosc en el segle X. En el segon període, l'espiritualitat es recupera fins a aconseguir el seu cim al segle XIII.

Els àmbits econòmics, socials, polítics i culturals d'Europa experimenten un conjunt de canvis profunds en els segles XII i XIII que incideixen en l'àmbit religiós i propicien una «nova espiritualitat». La teologia neix com a ciència en el segle XIII com a elaboració racional i sistemàtica sobre els continguts de la revelació. Els continguts no canvien, però sí la metodologia. La teologia espiritual s'obre pas en aquest context intel·lectual i religiós.

D'altra banda, el sistema feudal es va enfonsant. Les ciutats coneixen un període de gran prosperitat i apareixen una nova economia, una nova cultura i una nova mentalitat. La cultura s'estén i apareixen les primeres universitats. La teologia ja no serà l'única ciència, sinó que haurà de conviure amb la filosofia i amb el dret. Simultàniament sorgeixen moviments anomenats «pauperístics» com a protesta contra l'enriquiment de l'Església i dels nous burgesos. En aquest clima i en aquest marc trobem també el naixement de noves formes de vida religiosa: els canonges regulars i, sobretot, els ordes mendicants.

Ciutat d'Assís

Els ordes mendicants van néixer doncs en aquest context del segle XIII. Les seves característiques principals són la pobresa individual i col·lectiva, l'activitat apostòlica, la fraternitat i, finalment, la combinació entre la itinerància i l'estabilitat. Els franciscans van assumir la vida pobra com un ideal en si mateix, com un fi, mentre que els dominics la van considerar com un mitjà per a l'apostolat. Els mercedaris i els trinitaris es dediquen a la redempció de captius, i els carmelites centren la seva vida en la contemplació. Tots ells neixen per a l'activitat apostòlica, per servir al poble com a predicadors i catequistes, per ajudar-lo en la seva formació i en les seves necessitats espirituals. Funden convents en els pobles i ciutats i vetllen la preparació cultural adequada per al seu ministeri.

Els nous ordes es caracteritzen també per un profund sentit de fraternitat. El convent està obert a totes les classes socials; els germans són conscients que són una organització d'iguals, on la corresponsabilitat i la solidaritat formen part de les virtuts fonamentals; tots ells cerquen la voluntat de Déu i entenen la fraternitat com a do de Déu. Ells combinen l'estabilitat i l'experiència comunitària amb la itinerància exigida per la seva activitat pastoral, tot seguint el model de la comunitat fraterna que es va constituir al voltant dels Apòstols. En definitiva, ells són síntesi de les experiències anteriors, és a dir, del monacat clàssic, dels clergues regulars i dels laics predicadors itinerants. La varietat dels ordes mendicants va facilitar la seva implantació en ciutats i també en els petits nuclis rurals al llarg de tot Europa.

ENTREVISTA

40 anys
de Misteri

IRENE MASSANA

El Misteri de la Selva és el drama asumpcionista més antic d'Europa en llengua romànica conservat íntegrament. Es representa, des de 1980, cada 14 i 15 d'agost, a l'església de Sant Andreu de la Selva del Camp (Baix Camp). Diumenge vinent, dia 22, a les 20 h, es podrà presenciar a la Basílica de la Sagrada Família de Barcelona (<https://misteriselve.cat>). La Irene Massana té 24 anys i interpreta el personatge de la Mare de Déu.

Com va començar la teva vinculació amb el Misteri?

Ve de família. Recordo quan era espectadora, a la falda de les meves àvies, contemplant encisada les evolucions dels personatges, jugant a fer el Misteri amb altres nens... Encara assaboreixo ara l'alegria de quan em van deixar actuar per primera vegada. Se m'havia fet molt llarg esperar el debut com a membre dels cors celestials, fins ara mateix, els dies que faig de Mare de Déu.

I ara, a la Sagrada Família...

El Misteri no surt de gira. L'excepcionalitat del text i de la posada en escena no ho aconsellen i, la veritat, nosaltres el volem preservar on ha renaixut: a la nostra església. La Sagrada Família es posarà *al servei* d'un text venerable que no fa altra cosa que, des d'una senzillesa captivadora i una profunditat torbadora, exaltar la Mare de Déu per damunt de tota la Humanitat i per a tota la Humanitat.

Què és el que més t'impacta del Misteri?

El devessall d'emocions que genera a persones de tota mena, començant per tots els que hi participem. Al final de la representació, quan els actors passem enmig del públic, és ben habitual descobrir en molts dels seus rostres llàgrimes que, discretament, es van escolant. És un miracle? Cadascú que jutgi! El que és segur és que el Misteri ens fa millors persones, tant al públic com als intèrprets!

Òscar Bardají i Martín

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Ens retrobarem
prop de Déu!

El recordatori que repartiren en la celebració exequial ho deia ben clar: «Home de fe i ciència». Ens ho aclarí un dels seus amics: «La germana mort sempre ens sorprèn amb la seva presència. La malaltia anava fent forat en el seu cos castigat i en el nostre esperit expectant. Ara sí, amb el pas ferm i decidit, se n'ha anat l'espòs que omple la vida d'escalfor, de discreta però d'entranyable presència; el germà estimat i responsable, sempre a punt; l'amic que parla poc però que ho fa sempre amb la veritat de les actituds autèntiques. Una persona d'un tarannà gairebé renaixentista per la seva passió per la música i la ciència, per la filosofia i la teologia, per l'arrelament a l'espiritualitat benedictina, per l'evolució del pensament. Un home de fe inquieta i esperança viva.»

Home de fe compromesa i viscuda confiadament que donava sentit a la seva vida i també a la mort, com el celebrant comentà: «I tot respectant les diferents maneres de veure i creure, dels qui som aquí presents, sobre aquestes realitats tan transcendents com el sentit de la vida i la mort, hi ha també un sentiment que té l'accent de misteri, de confiança filial. Ens l'ha promès

Jesús de Nazaret: «...Vaig a preparar-vos-hi estada. I quan hauré anat a preparar-vos-la, tornaré i us prendré amb mi, perquè també vosaltres estigueu allà on joestic» (Jn 14,2-3). El millor de nosaltres, també del nostre germà, té un segell inconfusible, no mor, perquè la seva llavor és la petjada de Déu. Fets a imatge i semblança d'Ell, amb l'Esperit de Jesús. Qui ho va dir, Jesús de Nazaret, aquell capvespre estava amenaçat de mort; més ben dit, de resurrecció. Ell és la nostra confiança.»

La certesa d'aquesta confiança inspirà les paraules dels diversos agraïments que l'esposa expressà als assistents, un cop acabada la celebració. En el darrer agraïment va dir, adreçant-se al fèretre del seu espòs: «I a tu et dic, una vegada més, gràcies. Gràcies, amor meu, per tantes coses que hem viscut i hem compartit tan plenament, que encara ens han unit més. Et trobaré molt a faltar, però gaudiré constantment del teu record i estimació, fins que ens retrobarem prop de Déu». Un acte de confiança en les paraules de Jesús: «Jo soc el camí, la veritat i la vida. Ningú no arriba al Pare si no és per mi» (Jn 14,6). Camí per al difunt, per a la seva esposa, per a tothom!

LEX ORANDI, LEX CREDENDI

Encuentro
de dos miradas

HNA. M. DE LOS ÁNGELES MAESO ESCUDERO

Franciscana de los Sagrados Corazones

Nos dice el Papa en la exhortación apostólica *Evangelii Gaudium* (EG, 88) que «la verdadera fe en el Hijo de Dios hecho carne es inseparable del don de sí». Jesús se nos da en la Cruz, nos muestra su amor y a la vez nos llama y nos hace capaces de darnos; desde nuestra pequeñez podemos entregarnos y mostrar nuestro amor.

María, la Mujer del corazón abierto por la espada, «como una verdadera madre, camina con nosotros, lucha con nosotros, y derrama incesantemente la cercanía del amor de Dios» (EG, 286). Con sus ojos misericordiosos nos mira, con su cariño materno nos acompaña por la vida.

Hoy, especialmente, alentados por las celebraciones litúrgicas de la «Exalta-

ción de la Santa Cruz» (14/09) y de «Nuestra Señora de los Dolores» (15/09), también nosotros miramos al Crucificado y a sus pies a la Madre. Por el don que ellos mismos nos hacen, los contemplamos con misericordia, amor y ternura.

A María, la Madre que nos muestra al Resucitado que hace nuevas todas las cosas (cfr. Ap 21,5), le pedimos que con su mirada misericordiosa nos transforme, que nos haga capaces de mirar hacia las necesidades de nuestros hermanos, y les sirvamos con humildad y ternura, «porque cada vez que miramos a María volvemos a creer en lo revolucionario de la ternura y del cariño» (EG, 288).

Lectures
de la missa
diària
i santoral

16. ■ Dilluns (lit. hores: 4a setm.) [1Tm 2,1-8 / Sl 27 / Lc 7,1-10]. Sant Corneli, papa (251-253), i sant Cebrià (Cipriano), bisbe de Cartago (249-258), mrs.; santa Edita, vg., princesa; beat Vic-tor III, papa (1086-1087).

17. ■ Dimarts [1Tm 3,1-13 / Sl 100 / Lc 7,11-17]. Sant Robert Bel-larmino (1542-1621), bisbe de Càpua i doctor de l'Església, cardenal (jesuïta); sant Pere d'Ar-bués, prev. i mr. a Saragossa; santa Coloma, vg. i mr. a Còrdo-va; santa Ariadna, mr.

18. ■ Dimecres [1Tm 3,14-16 / Sl 110 / Lc 7,31-35]. Sant Josep de Cupertino (1603-1663), prev. franciscà conventual, patró dels astronautes; sant Ferriol, mr.; santa Sofia, mr.; santa Irene, mr.

19. ■ Dijous (□ Barcelona) [1Tm 4,12-16 / Sl 110 / Lc 7,36-50]. Santa Maria de Cervelló o del So-cós, vg. mercedària, de Barcelo-na (s. XIII); sant Gener (Jenaro), bisbe de Benevent i mr. a Nàpols (s. IV).

20. ■ Divendres [1Tm 6,2c-12 / Sl 48 / Lc 8,1-3]. Sants Andreu Kim Taegon, prev., Pau Chong Ha-sang i altres companys, mrs. a Corea (1839, 1846 i 1866); sant Eustaqui, l'esposa Teopista i els fills, mrs.; santa Càndia o Càndi-da, vg. i mr.

21. ■ Dissabte [Ef 4,1-7.11-13 / Sl 18 / Mt 9,9-13]. Sant Mateu o Leví, apòstol i evangelista, de Ca-farnaüm, fill d'Alfeu i excobrador d'impostos, venerat a Salerno, patró dels banquers; santa Ifigènia, vg.; santa Celina, vg.

22. ■ † Diumenge vinent, XXV de durant l'any (lit. hores: 1a setm.) [Am 8,4-7 / Sl 112 / 1Tm 2,1-8 / Lc 16,1-13 (o bé: 16,10-13)]. Sant Maurici (o Mori), venerat a Suïssa, i altres com-panys, mrs.; san-ta Digna, vg. i mr.; sant Fèlix IV, papa (526-530).

DIUMENGE XXIV DE DURANT L'ANY

COMENTARI

Lectura del llibre de l'Èxode (Ex 32,7-11.13-14)

En aquells dies, el Senyor digué a Moisès: «Vés, baixa a la plana: s'ha pervertit el teu poble, que tu havies fet pujar de la terra d'Egipte. De seguida s'han desviat del camí que jo els havia prescrit. S'han fet un vedell de fosa i l'han adorat, li han sacrificat víctimes i diuen: "Poble d'Israel, aquí tens els teus déus, els qui t'han fet sortir d'Egipte".» Per això el Senyor digué a Moisès: «Veig que aquest poble és rebel al jou. Deixa'm que s'inflami la meua indignació, i no en deixaré rastre. Després et convertiré en un gran poble.»

Però Moisès apaivagava el Senyor, el seu Déu, i li deia: «Senyor, ¿per què s'encén el vostre enuig contra el vostre poble, que havíeu fet sortir de la terra d'Egipte amb gran poder i amb mà forta? Recordeu-vos d'Abraham, d'Isaac i d'Israel, els vostres servents; recordeu que els va jurar per vós mateix i els va dir: "Faré que la vostra descendència sigui tan nombrosa com les estrelles del cel i tot aquest país que jo us havia dit, el donaré als vostres descendents i el posseiran per sempre".»

Llavors el Senyor es desdigué del mal que havia amenaçat de fer al seu poble.

Salm responsorial (50)

R. *Aniré a trobar el meu pare i li diré: Pare he pecat.*

Compadriu-vos de mi, Déu meu, / vós que estimeu tant; / vós que sou tan bo, / esborreu les meves faltes; / renteu-me ben bé de les culpes, / purifiqueu-me dels pecats. R.

Déu meu, creeu en mi un cor ben pur, / feu renéixer en mi un esperit ferm. / No em llenceu de la vostra presència, / ni em prengueu el vostre esperit sant. R.

Obriu-me els llavis, Senyor, / i proclamaré la vostra lloança. / La víctima que ofereixo és un cor penedit; / un esperit que es penedeix, / vós, Déu meu, no el menyspreu. R.

Lectura de la primera carta de sant Pau a Timoteu (1Tm 1,12-17)

Estic agraït a Jesucrist, el nostre Senyor. És ell qui m'ha donat forces. Li agraeixo que m'hagi considerat prou fidel per a confiar-me un servei a mi, que primer blasfemava contra ell i el perseguia i l'injuriava. Però Déu s'apiadà de mi perquè, quan encara no tenia fe, no sabia què feia. La gràcia del nostre Senyor ha estat pròdiga amb mi, juntament amb la fe i l'amor en Jesucrist.

Això que ara et diré és cert, i del tot digne de crèdit: que Jesucrist vingué al món a salvar els pecadors, i entre els pecadors jo soc el primer.

Però Déu se n'apiadà perquè Jesucrist pogués demostrar primerament en mi tota la grandesa de la seva paciència, fent de mi un exemple dels qui es convertiran a la fe i tindran així la vida eterna.

Al rei de tot el món, Déu únic, immortal, invisible, honor i glòria pels segles dels segles. Amén.

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Lluç (Lc 15,1-10)

En aquell temps, veient que tots els cobradors d'impostos i els altres pecadors s'acostaven a Jesús per escoltar-lo, els fariseus i els mestres de la Llei murmuraven entre ells i deien: «Aquest home acull els pecadors i menja amb ells». Jesús els proposà aquesta paràbola: «¿Qui de vosaltres, si tenia cent ovelles i en perdia una, no deixaria en el desert les noranta-nou i aniria a buscar la perduda fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, ¿oi que se la posaria tot content a les espalles i, arribant a casa, convidaria els amics i els veïns dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat l'ovella que havia perdut"? Us asseguro que al cel hi haurà també més alegria per un sol pecador convertit, que no pas per noranta-nou justos, que no necessiten convertir-se.»

I si una dona tenia deu monedes de plata i en perdia una, ¿no encendria el llum, i escombraria la casa, i la buscaria amb tot l'interès fins que la trobés? I quan l'hagués trobada, ¿oi que convidaria les amigues i les veïnes dient-los: "Veniu a celebrar-ho: he trobat la moneda que havia perdut"? Us asseguro que hi ha una alegria semblant entre els àngels de Déu per un sol pecador convertit.»

Lectura del libro del Éxodo (Éx 32,7-11.13-14)

En aquellos días, el Señor dijo a Moisés:

«Anda, baja de la montaña, que se ha pervertido tu pueblo, el que tú sacaste de Egipto. Pronto se han desviado del camino que yo les había señalado. Se han hecho un becerro de metal, se postran ante él, le ofrecen sacrificios y proclaman: "Este es tu Dios, Israel, el que te sacó de Egipto".»

Y el Señor añadió a Moisés:

«Veo que este pueblo es un pueblo de dura cerviz. Por eso, déjame: mi ira se va a encender contra ellos hasta consumirlos. Y de ti haré un gran pueblo». Entonces Moisés suplicó al Señor, su Dios:

«¿Por qué, Señor, se va a encender tu ira contra tu pueblo, que tú sacaste de Egipto con gran poder y mano robusta? Acuérdate de tus siervos, Abraham, Isaac e Israel, a quienes juraste por ti mismo:

"Multiplicaré vuestra descendencia como las estrellas del cielo, y toda esta tierra de que he hablado se la daré a vuestra descendencia para que la posea por siempre".»

Entonces se arrepintió el Señor de la amenaza que había pronunciado contra su pueblo.

Salmo responsorial (50)

R. *Me levantaré, me pondré en camino adonde está mi padre.*

Misericordia, Dios mío, por tu bondad, / por tu inmensa compasión borra mi culpa; / lava del todo mi delito, / limpia mi pecado. R.

Oh, Dios, crea en mí un corazón puro, / renuévame por dentro con espíritu firme. / No me arrojes lejos de tu rostro, / no me quites tu santo espíritu. R.

Señor, me abrirás los labios, / y mi boca proclamará tu alabanza. / El sacrificio agradable a Dios es un espíritu quebrantado; / un corazón quebrantado y humillado, / tú, oh, Dios, tú no lo desprecias. R.

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a Timoteo (1Tm 1,12-17)

Querido hermano: Doy gracias a Cristo Jesús, Señor nuestro, que me hizo capaz, se fió de mí y me confió este ministerio, a mí, que antes era un blasfemo, un perseguidor y un insolente. Pero Dios tuvo compasión de mí porque no sabía lo que hacía, pues estaba lejos de la fe; sin embargo, la gracia de nuestro Señor sobreabundó en mí junto con la fe y el amor que tienen su fundamento en Cristo Jesús.

Es palabra digna de crédito y merecedora de toda aceptación que Cristo Jesús vino al mundo para salvar a los pecadores, y yo soy el primero; pero por esto precisamente se compadeció de mí: para que yo fuese el primero en el que Cristo Jesús mostrase toda su paciencia y para que me convirtiera en un modelo de los que han de creer en él y tener vida eterna.

Al Rey de los siglos, inmortal, invisible, único Dios, honor y gloria por los siglos de los siglos. Amén.

✠ Lectura del santo Evangelio según san Lucas (Lc 15,1-10)

En aquel tiempo, solían acercarse a Jesús todos los publicanos y los pecadores a escucharlo. Y los fariseos y los escribas murmuraban diciendo: «Ese acoge a los pecadores y come con ellos.»

Jesús les dijo esta parábola: ¿Quién de vosotros que tiene cien ovejas y pierde una de ellas, no deja las noventa y nueve en el desierto y va tras la descarriada, hasta que la encuentra? Y, cuando la encuentra, se la carga sobre los hombros, muy contento; y, al llegar a casa, reúne a los amigos y a los vecinos, y les dice: «¡Alegraos conmigo!, he encontrado la oveja que se me había perdido».

Os digo que así también habrá mas alegría en el cielo por un solo pecador que se convierta que por noventa y nueve justos que no necesitan convertirse.

O ¿qué mujer que tiene diez monedas, si se le pierde una, no enciende una lámpara y barre la casa y busca con cuidado, hasta que la encuentra? Y, cuando la encuentra, reúne a las amigas y a las vecinas y les dice: «¡Alegraos conmigo!, he encontrado la moneda que se me había perdido». Os digo que la misma alegría tendrán los ángeles de Dios por un solo pecador que se convierta.»

La misericòrdia, més que un sentiment

MN. MARCOS ACEITUNO DONOSO

Retorn del fill pròdig (1667-1670) de Bartolomé Esteban Murillo. Galeria Nacional d'Art del National Mall, Washington (EUA)

Us demano que m'accepteu aquesta *abundantia cordis*. La nostra societat valora les actituds d'empatia emocional envers els sofriments d'altri. De manera privada o organitzada, l'atenció material envers els més desafortunats, o la promoció de la dignitat moral de persones que viuen en situació francament de desavantatge, són eslògans que omplen planes i planes de lloances envers les persones de diversos credos, religions, opcions polítiques o socials. Des de l'òptica de l'Evangeli i del Magisteri de l'Església, tot això és un meravellós signe dels temps, una oportunitat pastoral i, fins i tot espiritual, per anunciar l'Evangeli de la misericòrdia del Senyor. I ho hem de fer.

Ara bé, si tots tenim clar que és millor ser bo que dolent, misericordiós que inclement, aleshores, ¿quina necessitat hi ha que el Senyor ho recordi? La resposta crec que la tenim en el *ritornello* que travessa tota la lectura evangèlica d'aquest diumenge: «Hi ha molta alegria en el cel per un pecador que canvia de vida» (vv. 7.10.27).

La misericòrdia que Crist ens predica, ens comunica i ens fa experimentar, és un crit a la conversió. L'autèntica misericòrdia ha de ser reflex del *hèsed*, amor fidel del Déu bíblic, que és capaç de superar les falles dels seus fidels perquè Ell només vol ser fidel a les seves promeses.

Per això, el nostre món fa bé de considerar les bones accions envers el pròxim, però recordem que la misericòrdia més autèntica va a l'arrel de tots els problemes, que és el pecat, per tal de posar-hi l'arrel de totes les solucions, l'amor i el perdó. Amb aquesta arrel, la misericòrdia humana es torna més lluminosa, eficaç i desenvolupa tot el seu potencial. I acaba com he començat: permeteu-me aquest *abundantia cordis*, que no pretén sinó compartir una reflexió per anar més enllà.

VIDA DIOCESANA

Activitats del Sr. Bisbe

Dimecres 18, a les 11 h. Comissió Permanent de Càritas, a Càritas Diocesana (Sabadell).

Del dijous 19 al diumenge 22. Pelegrinatge diocesà a Assís i Bolonya.

Notícies

El pelegrinatge diocesà de joves

Ha presidit el pelegrinatge diocesà de joves a Santiago de Compostel·la Mons. Josep Àngel Saiz Meneses, acompanyat pel seu bisbe auxiliar, Mons. Salvador Cristau, 10 preveres i 2 diaques. Hi participen 310 joves de la major part dels arxiprestats de la diòcesi. Eren joves de Terrassa (Sant Esperit, Sagrada Família, Sant Pau, Sant Llorenç, Mare de Déu del Carme i les Fonts), Matadepera, Sabadell (Sant Feliu, Sagrat Cor i Escola la Salut), Rubí (Sant Pere i Santa Maria) Sant Quirze del Vallès, Sant Cugat del Vallès, Valldoreix, Cerdanyola del Vallès (Mare de Déu del Roser), Cardedeu, l'Ametlla del Vallès i Montornès del Vallès.

El dilluns 22 de juliol va començar el pelegrinatge. Varen arribar en autocar

a Muros on varen tenir la presentació i primera catequesi sobre la creació. A les 19 h, Mons. Saiz Meneses presidí la Missa a la parròquia de Muros.

El dimarts 23 de juliol varen fer la primera etapa a peu, de Finisterre a Cee. La catequesi va tractar de l'Èxode. Cada dia es caminava pel matí, a la tarda hi havia reflexió i dinàmiques de grup sobre el sentit del pelegrinatge i, al vespre, la Missa.

Dia 23, inici del camí des de Finisterre

El dimecres 24 varen anar de Cee a Oliveiroa. La catequesi tractà de la vocació a partir de la figura bíblica de Samuel. Celebraren la Missa a la parròquia de Mazaricos, on varen pernoctar.

El dijous 25, festa de l'apòstol Sant Jaume, no es va caminar. Al matí tingué lloc la celebració de la Reconciliació i la Missa. La tarda es va dedicar a diverses activitats lúdiques i esportives. En el moment del dinar els joves varen felicitar el Sr. Bisbe amb motiu del seu quinze aniversari com a Bisbe de Terrassa.

El divendres 26 varen caminar de As Maroñas a Negreira. A la tarda varen

Dia 26, caminant de As Maroñas a Negreira

tenir la catequesi sobre el compromís cristià i, al vespre, el Sr. Bisbe presidí la Missa.

El dissabte 27 de juliol, el pelegrinatge diocesà arribà a Santiago de Compostel·la. Havent caminat sota una intensa pluja presidits pel seu Bisbe, compliren la tradició d'abraçar la imatge del sant a la Catedral. A la tarda varen celebrar la Missa a l'església de Sant Francesc i varen fer una estona d'adoració eucarística.

Dia 27, Santiago de Compostel·la

El diumenge 28 tornaren a casa, passant al migdia per a celebrar la Missa, presidida pel Sr. Bisbe, a la Catedral de Burgos. Allí varen rebre el record i la

Dia 28, Missa a la Catedral de Burgos

compostel·lana. El Sr. Bisbe anuncià que el pelegrinatge de l'any vinent serà al Santuari de Lourdes.

Agenda

Romeria de Terrassa a Montserrat. El diumenge 6 d'octubre, les parròquies de l'Arxiprestat de Terrassa faran la tradicional Romeria a Montserrat. Com cada any l'organitza el grup Avant de la Federació de Cristians. I enguany, la parròquia de la Mare de Déu del Carme.

Dissabtes de formació per a catequistes. 19 d'octubre, 9 de novembre i 14 de desembre al matí. Lloc: Monestir de Sant Cugat del Vallès (Parròquia de Sant Pere d'Octavià).

Jornades interdiocesanes de formació per a catequistes. Dies 15, 16 i 17 de novembre a la ciutat de Vic. Les organitza el Secretariat Interdiocesà de Catequesi de Catalunya i les Illes (SIC).

REMAD MAR ADENTRO

† JOSEP ÀNGEL SAIZ MENESES
Obispo de Terrassa

Camino de Asís y de Bolonia

Nuestra peregrinación diocesana de adultos pone rumbo este año a Asís y Bolonia, lugares donde se hallan las tumbas de dos grandes santos de la historia de la Iglesia: san Francisco de Asís y santo Domingo de Guzmán. Hoy en esta carta dominical os invito a recordar, aunque sea muy brevemente, algunos rasgos de las órdenes mendicantes, de las que ellos son dos grandes ejemplos.

La época medieval empezó con un periodo de transición, ya que se estaba forjando una nueva edad, una edad innovadora y llena de idealismos. En su primer período vive un momento de florecimiento con los carolingios, para caer después en una fase más oscura, en el siglo X. En el segundo período, la espiritualidad se recupera hasta alcanzar su cumbre en el siglo XIII.

Los ámbitos económicos, sociales, políticos y culturales de Europa sufren una serie cambios profundos en

los siglos XII y XIII que inciden en lo religioso y propician una «nueva espiritualidad». La teología nace como ciencia en el siglo XIII como elaboración racional y sistemática sobre los contenidos de la revelación. Los contenidos no cambian, pero sí la metodología. La teología espiritual empieza a cobrar también vida propia en este contexto intelectual y religioso.

Por otra parte, el sistema feudal se va desmoronando. Prosperan las ciudades y aparecen una nueva economía, una nueva cultura y una nueva mentalidad. La cultura se extiende y aparecen las primeras universidades. La teología ya no será la única ciencia, sino que tendrá que convivir con la filosofía y con el derecho. Simultáneamente surgen movimientos llamados «pauperísticos» como protesta contra el enriquecimiento de la Iglesia y de los nuevos burgueses. En este clima y en este marco asistimos también al nacimiento de nuevas formas de vi-

da religiosa: los canónigos regulares y, sobre todo, las órdenes mendicantes.

Las órdenes mendicantes nacieron pues en este contexto del siglo XIII. Sus características principales son la pobreza individual y colectiva, la actividad apostólica, la fraternidad y, por último, la combinación entre la itinerancia y la estabilidad. Los franciscanos tomaron la vida pobre como un ideal en sí mismo, como un fin, mientras que los dominicos la consideraron como un medio para el apostolado. Los mercedarios y los trinitarios se dedican a la redención de cautivos, y los carmelitas centran su vida en la contemplación. Todas ellas nacen para la actividad apostólica, para servir al pueblo como predicadores y catequistas, para ayudarle en su formación y en sus necesidades espirituales. Fundan conventos en los pueblos y ciudades y adquieren la preparación

cultural adecuada para su ministerio.

Las nuevas órdenes se caracterizan también por un profundo sentido de fraternidad. El convento está abierto a todas las clases sociales; los hermanos tienen el sentimiento de que son una organización de iguales, donde la corresponsabilidad y la solidaridad forman parte de las virtudes fundamentales; todos buscan la voluntad de Dios y conciben la fraternidad como don de Dios. Combinarán la estabilidad y la experiencia comunitaria con la itinerancia exigida por su actividad pastoral, intentando seguir el modelo de la comunidad fraterna que se constituyó en torno a los Apóstoles. En definitiva, vienen a ser como una especie de síntesis de las experiencias anteriores, es decir, del monacato clásico, de los clérigos regulares y de los laicos predicadores itinerantes. La variedad de las órdenes mendicantes facilitó su implantación en ciudades y también en los pequeños núcleos rurales a lo largo de toda Europa.